

Hóast ófyririkað í byrjanini, so fekk Masa Matras tó útbúgving, — bæði sum heimahjálpari og eftirlitskvinna. Myndin er tikin í 1976, tá prógvini sum heimahjálpari vóru handað starvsfólkunum innan stovnin, sum á fyrsta sinni tóku prógv sum heimahjálparar

Starvið hjá heimahjálparum:

Orð og myndir
Dagný Joensen

— Tú skal duga at flenna og gráta saman við sjúklingum

Í samband við at Heimahjálparstovnurin júst í hesum døgum er 10 ára gamal, hevur Sosialurin havt samrøðu við Masu Matras, sum nú virkar sum leiðari á Dagrøktarskipanini á Argjum. Masa hevur tó havt annað arbeiði frammanundan. Hon var tann fyrsti heimahjálparin, sum fór út í privatheim at virka.

Masa Matras hevur sagt okkum frá, hvussu byrjanin til hetta arbeiðið myndaði seg, og hvørjar trupulleikar hon kom fram á. Hon fekk onga útbúgving ella tíð til fyrireiking, áðrenn hon varð send út í arbeiði

Masa Matras hevði av tilvild einki arbeiði, tá Heimahjálparstovnurin sóknaðist eftir starvsfólki í 1973. Hon hevði sagt starvið frá sær í Mjerkadali, har hon hevði arbeitt seinastu 6 árin.

— Eg hugsaði tó ikki so nógv um, hvat eg annars skuldi taka mær til. Vanliga hevði tað ongantíð verið nakar trupulleiki hjá mær at fáa arbeiði.

Ein dagin fór eg niðan í Svímjhylin at svimja. Starvsfólkini har spurdu, hvi eg kom higar um dagin í vanligari arbeiðstíð. Eg segði sum var, at eg hevði sagt arbeiðið frá mær.

Tey bóðu meg koma at arbeiða sum fritíðaravloysari eitt tíðarskeið, og tað gjørdi eg so.

Visti einki

Tað næsta eg minnst var tá eg bleiv biðin um at sækja sum heimahjálpari. Í byrjanini gav eg mær ikki far um hetta, men tá viðkomandi áhaldandi heitti á meg, so helt eg meg verða noyddan at royna.

Burtursæð frá at dóttur mín í Danmark arbeiðir sum heimahjálpari, so vist eg als einki um tað, sum

eg skuldi gera.

Eg fekk arbeiðið beinanvegin, og varð biðin um at koma á Almennastovuna, har tey segdu mær frá, hvat eg skuldi gera úti í heimunum.

Beatrice Viby úr Ålborg var í Føroyum fyrri at leggja okkum lag á, og hon segði tað soleiðis: — Tú skalt veita hjálp eftir tøvi og ikki fyrri at gera fólk tilvildar!

Annars segði hon mær, at eg skuldi verða fyrrikomandi, lata hini tosa og siga sína hugsan. Av hesum skuldi eg gera mær minar metingar um í einstaku fólkinu og heimið eg kom í.

— Hetta var so lærdómurin, og eg fór til verka.

Eg eri gamal, blindur og ómøguligur

— Tað kendist sum nakað ivasamt í byrjanini, og ikki var tað lætt, men fyrsta heimið eg kom í, vóru fólkinu so ómetaliga blíð og fyrrikomandi, so eg gloymdi skjótt allar trupulleikar. Her var bert at fara til verka.

— Tað fyrsta eg gjørdi, tá eg kom í eitt nýtt heim, var at siga hver eg var, og

hvaðani eg kom. Hetta gav fólki stundir at sissa seg, so tey kendu seg tryggari við støðuna.

Tað var ikki altíð líka lætt hjá fólki at góðtaka, at fremmandafólk vóru send til teirra, hóast tey

Masa Matras: — Sum heimahjálpari er tað av týðningi, at tann sum kemur út í heimini at hjálpa, dugur at lurta so fólk fáa stundir at siga frá. Oftani er heimahjálpin einasta bindilið til umhelmin, og tí hava fólk nógv brúk fyrri, at onkur lurta eftir tí tey hava at siga.

Leygardagur 8. oktober 1983

høvdu hjálp fyrri neyðini.

Eg var eisini meira væl-komin summastaðni enn aðrastaðni.

— Serliga minnst eg ein eldri einsamallan mann, sum eg skuldi fara at hjálpa. Eg visti, at hann ikki var av teimum lættastu at umgangast, og hevði frammanundan hugsað um, hvat eg skuldi gera um hann ikki vildi tosa við meg.

— Eg kom innar. Hann stóð miðskeiðis á gólvinum. Tá eg segði hvør eg var og mini orindi, vendi hann mær bakið, gekk spakuliga frá mær, og segði: — Tú gerst sum tú vilt, men eg eri gamal, blindur og ómøguligur... Hann hevði hug at sleppa sær inn í kamar sitt, men e flutti meg eins skjótt sum hann. At enda góðtók hann meg, og eg slapp innar.

Eg skilti hann kortini væl, at tað var torført hjá honum, sum hevði verið einsamallur altíð, at taka móti hjálp frá einum fremmandum konufólki.

Tað krevur nógv av einum fólki, at tú skalt stilla teg um til hvørt av hesum heimum. Tú skalt hava stundir at tosa, — og ikki minst at lurta eftir tí, sum fólk hava at siga.

— Summi skuldi tú gráta við, onnur skuldi tú grána saman við.

Summi skuldu tú lesa í biblíuni fyrri og onnur í skaldsøgum, lesa bræv tey høvdu fingið, ganga orindi, vaska og gera reint.

— Stutt sagt, alt varð latið upp í hendurnar á tær.

1. november 1974 varð Masa Matras sett sum eftirlitskvinna. Hetta hevði við sær, at hon við síðuna av at arbeiða sum heimahjálpari, skuldi gera eftirlitsarbeiði, sum er at fara út í heimini, sum hava biðið um hjálp, tosa við fólkinu og meta um, hvussu langa tíð teimum tørvaðu hjálp.

— Um ikki nógv nógvir heimahjálparar vóru til at taka, so skuldi eg eisini arbeiða sum heimahjálpari.

Hvi fekk tú eftirlitsstarvið?

— Eg hevði ikki sakt hetta, hóast eg vist, at tað skuldi setast eftirlitsfólk.

Ein dagin eg kom á Almennastovuna, segdu tey mær, at eg var sett. Eg segði sum var, at tað hevði eg ikki ætlað mær, og dugdi ikki at skilja, hvussu tey kundu seta meg í starv, sum eg ikki hevði biðið um.

— Eg veit ikki, men eg gjørdi kortini hetta arbeiðið, tó at tað tók nærum bæði dag- og náttartímar.

— Tað bleiv ov nógv av tí góða, og eg segði meg úr starvinum 15. desember 1977, — eisini tí eg helt tað verða stundir at royna okkurt annað.

1. januar 1978 varð Masa Matras sett sum dagrøktarleiðari á Argjum, eftir at starvsfólkini á Almennastovuni hevði biðið hana sakt hetta starvið, og har er hon enn.